

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Liisa Surva
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 16.12.2025 nr 1-7/334-1

Meie 06.01.2026 nr 1.2-4/307-2

Arvamus eelnõule

Edastame käesolevaga Politsei- ja Piirivalveameti arvamuse eelnõule, millega muudetakse isikuandmete kaitse seaduse § 6-te.

IKS § 6 lg 2 - (2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud uuringuks ka Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 38 sätestatud täidesaatva riigivõimu asutuse, kohaliku omavalitsuse asutuse, nende hallatava asutuse ning avalik-õigusliku juriidilise isiku ja tema hallatava asutuse tehtud analüüsid ja uuringud, sealhulgas tehnoloogiaarendused.

SK ja EN tekstist jääb ebaselgeks, kas seda õiguslikku alust võib kasutada tehnoloogia arenduse testimise eesmärgil. Kuna teatud arenduste või sellega seotud funktsionaalsuse testimine (näit. biomeetria) eeldab päris isikuandmetega (sh eriliiki isikuandmetega) testimist, siis kas sellel eesmärgil võib seda teha. Kui selle alusel võib viia läbi ka tehnoloogia arendusega seonduvaid testimisi, siis peab see olema väga selgelt seaduses sätestatud. Ettepanek defineerida paremini määratlemata õigusmõiste IKS kontekstis „tehnoloogiaarendus“ ning sätestada, kas selle alusel võib ka arenduse käigus testimisi läbi viia.

IKS § 6 lg 9 - (9) Kui uuringu tegija töötleb käesolevas paragrahvis sätestatud eesmärkidel isikuandmeid ühe andmekogu piires, mille vastutavaks töötlejaks ta on, ei pea ta järgima käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–3 ning lõikes 5 ja 7 sätestatud nõudeid.

SKst ei selgu, ühe andmekogu lõikes võib reaalselt vajaliku analüüsi läbi viia ka andmekogu osaks olevas andmelaos ehk andmekogu analüüsimoodulis. Kuna andmeladudega seonduv on korduvalt põhjustanud segadust, siis ettepanek see ka seaduse tasandil kuidagi ära defineerida, et isikuandmete töötlemise toimingud ühe andmekogu lõikes võib läbi viia ka andmekogu osaks olevas andmelaos. Sama probleem tõstatub minu hinnangul ka IKS § 61 definitsioonis. Kas selle „andmetöötlussüsteemi“ all võib mõelda ka konkreetse asutuse andmeladu (näit. PPA puhul ALIS), mis sisaldab PPA andmekogude teavet ning on meie kontrolli all. SK on toodud küll välja erinevad variandid, mida EN kirjutamise ajal kaaluti, aga on jäetud mõiste täielikult defineerimata.

Lisaks vajab täpsustamist, kas asutused suudavad tagada § 6 lg -s 3 nõutud pseudonüümimist või muud samaväärset kaitsemeetet või tuleb hakata pöörduma Statistikaameti või §-s 61 viidatud andmetöötlussüsteemi poole, kui sellised luuakse. Kui jah, siis kuidas see toimuks?

Kas enne andmete väljastamist peab asutus kontrollima, et uuringu läbiviija on täitnud § 6 lg-st 5 tuleneva kohustuse? Kas peab ära ootama teavituse avaldamise AKI veebilehel?

Juhime tähelepanu, et eelnõus ja seletuskirjas on erinevus § 6 lg 5 osas. Eelnõus räägitakse teabe avaldamisest Andmekaitse Inspektsiooni veebilehel, seletuskirjas Eesti Teabeväravas.

Eetikakomitee hindamise nõude puudumine eriliiki andmete puhul võib tekitada ka laiemaid probleeme (annab vale signaali, et pseudonüümitud uuringuid võibki teha ilma eetikakomitee kooskõlastuseta) ja on vastuolus hea tavaga. Näeme riski, et juhul kui uuringut soovitakse läbi viia andmetega, mis on väiksemas mahus ehk seeläbi tõenäosus kaudselt isikuandmeid tuvastada suurem. Asutus ei saa võtta endale vastutust, et hakata üle hindama andmete kaudsete tuvastamise võimalust kui uuringus võib esineda andmeid, millest taotluse esitaja ei ole asutust informeerinud. Seega jääb ilma eetikakomitee toetuseta veel suurem risk andmeid väljastada ning pigem see pärsib asutuse vaatest andmete väljastamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Põdra
politseikapten
administratsioon, teabehaldusbüroo,
infoturbetalitus
talituse juht

Priit Põdra, 6123041, priit.podra@politsei.ee